

Силабус курсу

Заповідна справа

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність: 014 Середня освіта (Географія)
Освітньо-наукова програма «Середня освіта (Географія)»
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки, семестр – 4 рік, 1 семестр
Компонент освітньої програми: вибіркова
Дні занять: згідно з розкладом занять
Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи
Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к. геогр. н., викладач **Новицька Світлана Романівна**

Контактна інформація

ekosvit76@ukr.net ; (0352)-43-61-54

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Заповідна справа» належить до вибірових дисциплін професійної підготовки, метою якої є формування системи знань про історичну ретроспективу, наукові підходи і принципи організації заповідної справи; вмінь проведення функціонально-просторового аналізу наявних категорій заповідання, заповідної та екологічної мереж; навичок розробки науково-дослідних завдань з виявлення перспективних для заповідання об'єктів, проведення оцінки їх ролі і значимості на етапі сталого суспільного розвитку.

Зміст дисципліни «Заповідна справа» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців з географії, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

п/п	Теми	Результати навчання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАПОВІДНОЇ СПРАВИ.		Знати: <ul style="list-style-type: none">- основні етапи розвитку заповідної справи в Україні та світі;- вклад наукових товариств, громадських організацій, вчених у розбудову заповідної мережі;- заповідна справа як навчальна дисципліна і науковий напрям;- наукові засади заповідної справи. Напрямки наукових досліджень;- значимість та роль природно-заповідних об'єктів у природних регіонах;- законодавчу базу розвитку заповідної справи в Україні;- міжнародну програму "Людина і біосфера";- міжнародні природоохоронні конвенції та угоди;- всеєвропейську стратегію збереження ландшафтного і біотичного різноманіття. Вміти: <ul style="list-style-type: none">— аналізувати природні ландшафти, їх компоненти, заповідні мережі, екомережі як об'єкт вивчення ЗС.,— орієнтуватися в ботанічній, екологічній, естетичній, ресурсознавчій та соціально-екологічній значимості ПЗТ та критеріях їх оцінювання;— аналізувати Загальнодержавну програму формування національної екомережі.
1	З історії заповідної справи	
2	Предмет заповідної справи	
3	Міжнародні, національні та регіональні програми збереження природи	

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ФУНКЦІОНАЛЬНО – ПРОСТОРОВИЙ АНАЛІЗ ЗАПОВІДНОЇ І ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖ УКРАЇНИ		Знати: <ul style="list-style-type: none"> – положення про біосферний заповідник, резерват; – положення про природний заповідник України; – завдання заповідників; – науково-дослідну роботу; – положення про НПП і РЛП. Концепція розвитку національних парків в Україні; – положення про заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища; – положення про ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки, парки пам'ятки садово-паркового мистецтва як рукотворні заповідні об'єкти багатофункціонального значення; – динаміку формування та структуру основних категорій ПЗФ України, своєї області; – національну і регіональні природоохоронні системи; – організаційно-наукових досліджень у природних заповідниках і національних природних парках; – екологічну освіту і еколого-виховну діяльність, культурно-просвітницьку роботу.
4	Біосферні та природні заповідники.	
5	Національні природні та регіональні ландшафтні парки	
6	Заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища	
7	Штучно створені заповідні об'єкти: ботанічні сади, дендрологічні і зоологічні парки, парки – пам'ятки садово-паркового мистецтва	
8	Заповідна та екологічна мережі України, своєї області	
9	Наукові дослідження та напрями, форми і методи природоохоронного просвітництва на територіях і об'єктах ПЗФ	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> – характеризувати особливості природи Поліського, "Медобори", Ялтинського природних, Асканія-Нова, Карпатського біосферних заповідників; – аналізувати Літопис природи та його структуру; – здійснювати типологію НПП за ступенем рекреаційного навантаження; – характеризувати особливості природи Шацького, "Синебір", "Кременецькі гори", Азово-Сиваського НПП; – типологізувати заказники та пам'ятки природи в залежності від характеру, мети організації та необхідного режиму охорони.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 3	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 10	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ФК 2	Здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних і суспільних територіальних комплексів.
ФК 6	Здатність застосовувати набуті географічні і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків географії відповідно до вимог державного стандарту з освітньої галузі «Природознавство» в основній (базовій) середній школі.
ФК 11	Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства.
ФК 19	Здатність давати оцінку географічним процесам та явищам для подальшого прогнозування особливостей співпраці країн на глобальному та регіональному рівнях.
ПРН 3	ПРН 3. Розуміє основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих їх компонентів; причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них; наслідки і детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства.

ПРН 4	Знає просторову диференціацію географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях; усвідомлює зміни, які відбуваються у географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників.
ПРН 16	Аналізує екологічні навики й відповідальне ставлення школярів до природи, повагу до культурних цінностей і традицій місцевого населення під час краєзнавчих екскурсій і туристичних походів.

Літературні джерела

1. Заповідна справа в Україні / Ред. Гродзинський М.Д., Стеценко – Київ, 200, 306 с.
2. Мовчан Я.І., Ю.Р. Шеляг-Сосонко, С.Ю. Попович Розбудова екомережі України. – К.: Зелений світ, 1999, 127 с.
3. Попович С.Ю. Природно-заповідна справа: Навчальний посібник. – К.: Арістей, 2007, 480 с.
4. Реймерс Н.Ф. Словарь-справочник по природопользованию. М., 1990, 637 с.
5. Сівак В.К., Солодкий В.Д. Заповідна справа. – Чернівці: Зелена Буковина, 2001, 231 с.
6. Совгіра С.В. Заповідники і заповідна справа. Навчальний посібник-практикум. – Умань, 2011. 111 с.
7. Царик Л.П. Природні заповідні території: Навчальний посібник. Видання 2-ге доповнене і перероблене. – Тернопіль, 2001, 78 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час письмових робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-3) усне опитування, тести, завдання	54
Модуль 2 (теми 4-9) усне опитування, тести, завдання	27
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (теми 1-9)	19

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для проміжного контролю
- 4) Електронне навчання в системі MOODLE